QUELLE SCHICKEDANZ

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS NIAL FENNELLY

17 päivänä heinäkuuta 1997 *

1. Esillä olevassa asiassa esitetty pääasiallinen kysymys koskee sitä, onko yhdistelmänä maahan tuotu ja markkinoille saatettu rintaliiveistä ja alushousuista koostuva naisten alusvaatekerta luokiteltava yhteiseen tullitariffiin kahtena erillisenä tavarana vai yhdistelmänä. Vastaus tähän kysymykseen määräytyy sen mukaan, mitä useista yhteisön ja muista säännöksistä on sovellettava.

I Tosiseikat ja asian käsittelyn aikaisemmat vaiheet

2. Esillä olevaa asiaa koskevat tosiseikat ovat verrattain yksinkertaiset. Pääasian kantaja (jäljempänä kantaja) on saksalainen postimyyntiyhtiö. Sen kaupan pitämien tuotteiden joukossa on naisten alusvaateyhdistelmä, johon kuuluu samasta tekstiiliaineesta valmistetut ja samanlaisella pitsillä somistetut rintaliivit ja alushousut. Kantaja pyysi 19.8.1994 sitovaa tariffitietoa yhdistelmän luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön Frankfurt am Mainin Oberfinanzdirektionilta, joka on tekstiilituotteiden tariffiluokittelusta vastaava kansallinen viranomainen (jäljempänä vastaaja). Vastaaja antoi 24.8.1994 kaksi sitovaa tariffitietoa, joiden mukaan rintaliivit ja alushousut luokitellaan yhdistetyssä nimikkeistössä (jäljempänä CN) erillisiin nimikkeisiin. Vastaaja perusti ratkaisunsa tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistetyssä nimikkeistössä 28 päivänä heinäkuuta 1994 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1966/94 (jäljempänä asetus). [1]

3. Asetuksen liitteessä olevassa 6 kohdassa säädetään, että "yhdistelmä vähittäismyyntiin, [2] jossa:

— rintaliivit neulosta (65 % polyamidia, 35 % puuvillaa), säädettävät olkaimet ja alaosassa tukena toimiva vahviste. Osa on raschelpitsiä.

— alushousut neulosta (80 % puuvillaa, 20 % polyamidia), vyötäröllä ja lahkeen

* Alkuperäinen kieli: englanti.

1 — EYVL L 198, s. 103.

2 — Tämä alaviite ei koske ratkaisuehdotuksen suomenkielistä tekstiä.

suissa kuminauha. Myös osa raschelpitsiä"

on luokiteltava kahtena erillisenä tuotteena, rintaliivit CN-koodiin 6212 10 00 ja alushousut CN-koodiin 6108 21 00. Tähän esitetään seuraavat perusteet: "Luokittelu vahvistetaan yhdistetyn nimikkeistön 1 ja 6 yleisen tulkintasäännön määräyksissä ja CN-koodien 6108, 6108 21 00, 6212 ja 6212 10 00 nimiketekstissä".

4. Vastaaja saattoi luokittelusta tehdyn päätöksen pätevyyden Hessisches Finanzgerichtin (jäljempänä kansallinen tuomioistuin) käsiteltäväksi väittäen, että päätöksen perusteena oleva asetus ei ollut pätevä. Kansallinen tuomioistuin ilmaisee 7.3.1996 esittämässään ennakkoratkaisupyynnössä epäilyksensä, joihin toimivaltainen Saksan hallintoviranomainen periaatteessa yhtyy, asetuksen yhteensopivuudesta CN:n yleisten tulkintasääntöjen ja erityisesti 3 säännön b alakohdan kanssa. Kansallinen tuomioistuin katsoo, että kyseiset tavarat olisi tämän säännön mukaan luokiteltava yhdistelmänä ja että koska rintaliivit ovat osa, joka antaa yhdistelmälle sen olennaisen luonteen, ne olisi luokiteltava nimikkeeseen 6212 10 00. Kansallinen tuomioistuin esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kysymykset:

"1) Onko tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistetyssä nimikkeistössä 28 päivänä heinäkuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1966/94 (EYVL L 198, s. 103) liitteen 6 kohdassa määrätty vähittäismyyntiin tarkoitetun rintaliivien ja alushousujen yhdistelmän luokittelu pätevä ottaen huomioon, että siinä luokitellaan yhdistetyn nimikkeistön yleisten tulkintasääntöjen 3 säännön b alakohdan vastaisesti yhdistelmän muodostavat tavarat erikseen?

2) Jos kysymykseen 1 vastataan kieltävästi, kuuluuko vähittäismyyntiin tarkoitettu neulosta olevien rintaliivien ja neulosta olevien alushousujen yhdistelmä nimikkeeseen 6212 10 00, koska rintaliivejä on pidettävä yleisten tulkintasääntöjen 3 säännön b alakohdan mukaan tavarana, joka antaa yhdistelmän muodostaville tavaroille niiden olennaisen luonteen?"

II Tapauksen erittely

a) *Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen*

5. Komissio esitti suullisessa käsittelyssä ensimmäisen kerran kysymyksen ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisesta

sillä perusteella, että asetuksen liitteessä olevan 6 kohdan luokittelu koskee vain rintaliivejä, joiden koostumuksesta 65 prosenttia on polyamidia ja 35 prosenttia puuvillaa, kun taas pääasiassa kyseessä olevien rintaliivien koostumuksesta 90 prosenttia on polyamidia ja 10 prosenttia elastaania. Tämän johdosta komissio esitti, että asetusta ei voida soveltaa käsiteltävänä olevan asian tosiseikkoihin.

6. Yhteisöjen tuomioistuin on toistuvasti katsonut, "että yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Näin ollen silloin, kun kansallisten tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisukysymykset koskevat yhteisön oikeuden säännöksen tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuimen on periaatteessa annettava ennakkoratkaisu." [3] Lisäksi "kansallisen tuomioistuimen esittämä pyyntö voidaan jättää tutkimatta, jos on ilmeistä, että tämä tuomioistuimen pyytämä yhteisön oikeuden tulkinta tai yhteisön säännöksen pätevyyden tutkiminen ei millään tavalla liity oikeudenkäynnin tosiseikkoihin tai kohteeseen." [4]

7. On selvää, että vastaaja perusti luokittelupäätöksensä asetukseen. Ottaen huomioon komission yksikköjen 4.10.1994 liittotasavallan talousministeriölle lähettämä kirje, jossa riidanalaista säädöstä kutsutaan "puiteasetukseksi", ja kirjeessä kuvatun asetuksen säätämisen tausta, on tuskin yllättävää, että kansalliset viranomaiset ovat omaksuneet tämän kannan asetuksen liitteessä olevan 6 kohdan ilmeisen suppeasta sanamuodosta huolimatta. Ennakkoratkaisupyynnön taustalla oleva kysymys koskee itse asiassa kansallisen viranomaisen antamien sitovien tariffitietojen paikkansapitävyyttä, kuten ensimmäisen kysymyksen lähempi tarkastelu osoittaa. Vaikka yhteisöjen tuomioistuimelle ei ole ilmoitettu tarkkoja syitä, joiden vuoksi kansallinen viranomainen perusti päätöksensä asetukseen, katson näissä olosuhteissa, että esitetyillä kysymyksillä on merkitystä ja että ne voidaan ottaa tutkittaviksi ja että kysymysten käsittelyn kannalta on syytä selvittää asetuksen pätevyys.

8. Mikäli yhteisöjen tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole toimivaltaa tutkia kysymystä asetuksen pätevyydestä, kyseessä olevat tavarat on joka tapauksessa luokiteltava yleisten tulkintasääntöjen asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Kansallisen tuomioistuimen toinen kysymys, jonka tutkittavaksi ottamista komissio ei ole riitauttanut, koskee tätä luokittelua.

3 — Asia C-130/95, Giloy, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4291, 20 ja 21 kohta); asia C-28/95, Leur-Bloem, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4161, 25 ja 26 kohta) ja yhdistetyt asiat C-297/88 ja C-197/89, Dzodzi, tuomio 18.10.1990 (Kok. 1990, s. I-3763, 34 ja 35 kohta).

4 — Asia C-62/93, BP Soupergaz, tuomio 6.7.1995 (Kok. 1995, s. I-1883, 10 kohta).

b) *Asiaa koskevat oikeussäännöt*

9. Asetus, johon kansallinen tuomioistuin viittaa, on annettu tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 [5] 9 artiklan mukaisesti. Kyseisen 9 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan komissio voi 10 artiklassa määriteltyä nimikkeistökomiteaa koskevaa menettelyä [6] noudattaen toteuttaa muun muassa toimenpiteitä, joiden kohteena on "yhdistetyn nimikkeistön — — soveltaminen sen liittyessä erityisesti — — tavaroiden luokitteluun".

10. Asetuksen N:o 2658/87 kolmannen perustelukappaleen mukaan yhdistetyn nimikkeistön "on perustuttava harmonoituun järjestelmään", joka on vahvistettu Brysselissä 14.6.1983 tehdyllä harmonoitua tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmää koskevalla kansainvälisellä yleissopimuksella (jäljempänä yleissopimus). Yleissopimus hyväksyttiin yhteisön puolesta 7.4.1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY. [7] Yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa määrätään, tietyin poikkeuksin, joilla ei tässä ole merkitystä, että "sopimuspuoli sitoutuu — — soveltamaan harmonoidun järjestelmän yleisiä tulkintasääntöjä sekä kaikkia jaksoja, ryhmiä ja alanimikkeitä koskevia huomautuksia sekä olemaan muuttamatta harmonoidun järjestelmän jaksojen, ryhmien, nimikkeiden tai alanimikkeiden soveltamisalaa".

11. Yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneesti katsonut, että komissiolla on asetuksen N:o 2658/87 9 artiklan nojalla laaja harkintavalta "tarkentaa tullinimikkeiden sisältöä tietyn tavaran luokittelemiseksi". [8] Kyseisen asetuksen kolmannesta perustelukappaleesta ja yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii kohdasta ilmenee, että komissio ei harkintavaltaa käyttäessään ole oikeutettu "muuttamaan sellaisten tullinimikkeiden sisältöä, jotka on otettu käyttöön yleissopimuksella perustetun harmonoidun järjestelmän perusteella; yhteisö on sitoutunut yleissopimuksen 3 artiklassa olemaan muuttamatta yleissopimuksen soveltamisalaa". [9]

12. Antaessaan riidanalaisen asetuksen komissio oli samalla tavoin sitoutunut noudattamaan yleisiä tulkintasääntöjä sekä jaksojen ja ryhmien huomautuksiin perustuvaa luokittelua silloin, kun kyseessä olevia

5 — EYVL L 256, s. 1.

6 — Tämä vastaa menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 13 päivänä heinäkuuta 1987 tehdyn neuvoston päätöksen 87/373/ETY (EYVL L 197, s. 33) 2 artiklassa säädetyn II menettelyn b kohtaa. Yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi tätä päätöstä asiassa C-417/93, parlamentti v. neuvosto, 10.5.1995 antamassaan tuomiossa (Kok. 1995, s. I-1185).

7 — EYVL L 198, s. 1; yleissopimus on päätöksen liitteenä.

8 — Asia C-267/94, Ranska v. komissio ("Corn gluten feed" -tapaus), tuomio 14.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4845, 19 kohta); asia 401/93, Goldstar Europe, tuomio 13.12.1994 (Kok. 1994, s. I-5587, 19 kohta) ja asia C-265/89, Vismans Nederland, tuomio 18.9.1990 (Kok. 1990 s. I-3411, 13 kohta).

9 — Edellä alaviitteessä 8 mainittu asia C-267/94, Ranska v. komissio, tuomion 20 kohta.

tavaroita ei voida luokitella asian kannalta olennaisten nimike- ja alanimiketekstien perusteella. Komissio myönsi nimenomaisesti käsiteltävänä olevassa asiassa esittämissään huomautuksissa, että sen on noudatettava yleisiä tulkintasääntöjä. Näiden sääntöjen noudattamatta jättämisestä seuraisi, että komissio on asetuksen antaessaan ylittänyt toimivaltansa, ja sen vuoksi pyrin yhteisöjen tuomioistuimen "Corn gluten feed" -tapauksessa [10] omaksuman kannan ja ennakkoratkaisukysymysten sanamuodon mukaisesti ensin tutkimaan tätä kysymystä, enkä pätemättömyydestä esitettyjä muita väitteitä, kuten riittämättömiä perusteluja koskevaa väitettä. Asetuksen pätevyyden ratkaisemiseksi on syytä muodostaa näkemys tavaroiden luokituksesta yleisten tulkintasääntöjen perusteella ja siten käsitellä toista ennakkoratkaisukysymystä yhdessä ensimmäisen kanssa.

c) *Asetuksessa esitetty perustelu: XI jakson 13 huomautus*

13. Pääasian vireillepanoon johtaneiden tosiseikkojen tapahtumahetkellä voimassa ollut yhdistetty nimikkeistö oli tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 10 päivänä elokuuta 1993 annettuun komission asetukseen (ETY) N:o 2551/93 [11] liitetty nimikkeistö. Asian kannalta merkityksellisiä ovat yhdistetyn nimikkeistön XI jakson (tekstiiliaineet ja tekstiilitavarat) seuraavat nimikkeet:

"6108 Naisten ja tyttöjen alushameet, pikkuhousut ja muut alushousut, yöpaidat, pyjamat, aamupuvut (negliges), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta:

— —

pikkuhousut ja muut alushousut:

6108 21 00 — puuvillaa

— —

6212 Rintaliivit, lantioliivit, korsetit, housunkannattimet, sukanpitimet, sukkanauhat ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat, myös neulosta:

6212 10 00 — rintaliivit".

14. Yhdistetyn nimikkeistön XI jakson huomautuksia ja alanimikehuomautuksia koskevissa yleisohjeissa todetaan, että toisin kuin 50—55 ryhmät, 56—63 ryhmät on jaettu ryhmiin tuotteittain "katsomatta tuotetasolla (paitsi nimikkeissä 58.09 ja 59.02) tekstiiliaineen laatuun". Kyseessä olevana ajankohtana

10 — Edellä alaviitteessä 8 mainittu asia C-267/94, Ranska v. komissio, tuomion 15 kohta.

11 — EYVL L 241, s. 1.

CN-koodiin 6108 21 00 luokiteltaviin tavaroihin sovellettiin 13 prosentin sopimustullia, kun taas CN-koodiin 6212 10 00 luokiteltavien tavaroiden osalta vastaava luku oli 6,5 prosenttia.

15. Tulliyhteistyöneuvoston julkaiseman harmonoidun järjestelmän [12] yleisten tulkintasääntöjen [13] 1 säännön mukaan "nimikkeistön jaksojen, ryhmien tai alaryhmien otsikot ovat ainoastaan ohjeellisia; oikeudellisesti luokittelu määräytyy nimikkeiden sekä asianomaisten jaksojen tai ryhmien huomautusten sanamuodon mukaisesti ja, jollei näistä nimikkeistä ja huomautuksista muuta johdu, seuraavien sääntöjen mukaisesti". Vastaava säännös tavaroiden luokittelusta kunkin nimikkeen alanimikkeisiin on 6 säännössä. Luokittelua varten on näin ollen ensin otettava huomioon nimiketekstien sanamuoto ja sen jälkeen jaksojen ja ryhmien huomautukset ennen kuin muut yleissäännöt tulevat kysymykseen.

16. Käsiteltävänä olevassa asiassa mikään yhdistetyn nimikkeistön nimike tai alanimike ei nimenomaisesti kata nyt esillä olevan kaltaisia kokonaisuutta muodostavia naisten alusvaateyhdistelmiä. Jaksoa koskevien huomautusten osalta komissio katsoo, että sen oli XI jakson 13 huomautuksen nojalla luokiteltava tavarat erikseen. Tämän huomautuksen sanamuoto on seuraava: "Jollei toisin määrätä, luokitellaan eri nimikkeisiin kuuluvat tekstiilivaatteet omiin nimikkeisiinsä, vaikka ne olisi pakattu sarjoiksi vähittäismyyntiä varten". Saman jakson lisähuomautuksessa [14] todetaan seuraavaa: "Tämän jakson 13 huomautusta sovellettaessa tarkoitetaan ilmaisulla 'tekstiilivaatteet' nimikkeiden 6101—6114 ja 6201—6211 vaatteita."

17. Lisähuomautuksen perusteella voidaan todeta, että 13 huomautus koskee ainoastaan tavaroita, joihin sisältyy kaksi tai useampi mainittuihin nimikkeisiin kuuluva tekstiilivaate. Tällaisista tavaroista ei selvästi ole kyse tässä, koska rintaliivit luokiteltaisiin sellaisenaan CN-koodiin 6212 10 00, joka ei kuulu nimikkeisiin, joihin sovelletaan ilmaisua tekstiilivaatteet. Komissio esitti tämän jälkeen, että 13 huomautusta on sovellettava, vaikka osista toinen, esimerkiksi rintaliivit, ei kuulu mihinkään lisähuomautuksessa mainituista nimikkeistä, sillä muussa tapauksessa alushousuihin sovellettavaa sääntöä rikottaisiin. Sen lisäksi, että tällaisella perustelulla jätetään huomiotta asiaa koskevien säännösten sanamuoto, siinä oletetaan, että naisten alusvaateyhdistelmää koskevassa luokittelusäännössä olisi noudatettava sääntöä, jota sovelletaan pelkästään alushousuihin. Sen perustellumpi ei mielestäni ole komission erittelemätön väite, jonka mukaan 13 huo-

12 — Tulliyhteistyöneuvosto julkaisee harmonoidun järjestelmän yleiset tulkintasäännöt ja niiden selitykset irtolehtikansiona ranskan ja englannin kielellä. Kesäkuussa 1994 tulliyhteistyöneuvosto otti käyttöön epävirallisen työnimen "maailman tullijärjestö".

13 — Yhteisö on julkaissut nämä yleiset tulkintasäännöt edellä 13 kohdassa ja alaviitteessä 11 mainitun asetuksen N:o 2551/93 liitteessä I.

14 — Lisähuomautus on myöhemmin sisällytetty 13 huomautuksen tekstiin; tulliyhteistyöneuvoston selitykset, toinen painos (1996), D/1996/0448/1, s. 775.

mautuksen soveltaminen voidaan sulkea pois vain, jos yhdistelmän kumpaakaan osaa ei voida luokitella lisähuomautuksessa mainittuihin CN-koodeihin. Komission lisähuomautukselle antama tulkinta johtaisi itse asiassa siihen, että XI jakson 13 huomautuksen soveltamisala laajenisi niin, että siihen kuuluisivat yhdistelmät, jotka koostuvat sekä tekstiilivaatteista sellaisina, kuin ne on määritelty, että vaatteista, jotka eivät ole 13 huomautuksessa tarkoitettuja tekstiilivaatteita. Tämä menee mielestäni pitemmälle kuin kyseisen huomautuksen pelkkä soveltaminen, siten kuin asetuksen N:o 2658/87 9 artiklassa tarkoitetaan.

d) *Yleisten tulkintasääntöjen soveltaminen*

18. Koska riidanalaisen asetuksen perusteluna ei voida käyttää XI jakson 13 huomautusta, on tarpeen tutkia, voidaanko kyseessä olevien tavaroiden luokittelu kuitenkin perustaa harmonoidun järjestelmän yleisten tulkintasääntöjen tai ryhmiä koskevien huomautusten soveltamiseen.

19. Kyseessä olevien ryhmien huomautukset eivät koske nimenomaisesti yhdistelmiä, jotka koostuvat kumpaankin ryhmään luokiteltavista osista. Nimikkeistön 61 ryhmän (vaatteet ja vaatetustarvikkeet, neulosta), johon CN-koodi 6108 21 00 (naisten alushousut) kuuluu, 2 huomautuksen a alakohdassa todetaan, että ryhmään eivät kuulu "nimikkeen 6212 tavarat". Samoin todetaan 62 ryhmän (vaatteet ja vaatetustarvikkeet, muuta kuin neulosta), johon CN-koodi 6212 10 00 (rintaliivit) kuuluu, 1 huomautuksessa, että tähän ryhmään "kuuluvat ainoastaan sovitetut tavarat, jotka ovat mistä tahansa muusta tekstiilikankaasta kuin vanusta valmistetut, lukuun ottamatta neuletuotteita (muut kuin nimikkeen 6212 tavarat)". Ei ole esitetty, että näitä huomautuksia voitaisiin soveltaa yhdistelmiin, erotukseksi erillisistä vaatekappaleista.

20. Koska kyseessä olevien tavaroiden luokittelua ei voida ratkaista nimike- tai alanimiketekstien eikä jaksojen tai ryhmien huomautusten perusteella, sovellettavaksi jäävät yleiset tulkintasäännöt. Käsiteltävänä olevan asian kannalta 2 sääntö ei tarjoa mitään apua, koska se koskee ensisijaisesti epätäydellisiä ja viimeistelemättömiä tavaroita ja eri aineisiin sekoitettuja tai yhdistettyjä tavaroita.

21. Tässä käsiteltävän asian kannalta keskeisen 3 säännön kyseisenä ajankohtana voimassa ollut sanamuoto on seuraava:

"Jos tavarat 2 säännön b alakohdan mukaan tai muutoin olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen, ne luokitellaan seuraavasti.

a) Tavaran kuvaukseltaan yksityiskohtaisinta nimikettä on sovellettava ennen yleisempiä nimikkeitä. Jos kuitenkin kahdessa tai

useammassa nimikkeessä kussakin tarkoitetaan ainoastaan osaa sekoitettujen tai kokoonpantujen tavaroiden sisältämistä aineista tai ainoastaan osaa *vähittäismyyntiä varten pakattujen sarjojen* [15] sisältämistä tavaroista, näitä sekoitetun tai kokoonpannun tavaran nimikkeitä on pidettävä yhtä yksityiskohtaisina, vaikka tavara kuvattaisiin jossakin niistä täydellisemmin tai täsmällisemmin.

b) Jos sekoitettuja, eri aineista koostuvia tai eri tavaroista kokoonpantuja tavaroita ja *vähittäismyyntiä varten pakattujen sarjojen* [16] sisältämiä tavaroita ei voida luokitella 3 säännön a alakohdan mukaan, ne luokitellaan sen aineen tai tavaran mukaan, joka antaa tavaroille niiden olennaisen luonteen, jos tällaista perustetta voidaan soveltaa.

c) Jos tavaroita ei voida luokitella 3 säännön a tai b alakohdan mukaan, ne luokitellaan kyseeseen tulevista nimikkeistä numerojärjestyksessä viimeiseen."

22. On kiistatonta, että esillä olevassa asiassa kyseessä olevat tavarat ilmeisesti "olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen" 3 säännön mukaisesti. Sanamuotonsa mukaan 3 säännön b alakohtaa sovelletaan vain, jos tavaroita ei voida luokitella 3 säännön a alakohdan mukaan. Tässä tapauksessa asia on ilmeisesti näin, koska missään yleisessä tai yksityiskohtaisessa nimikkeessä ei mainita naisten alusvaateyhdistelmiä. Myös 3 säännön a alakohdasta ilmenee, että asian kannalta merkityksellisissä nimikkeissä, jotka vastaavat CN-koodeja 6212 10 00 ja 6108 21 00, "kussakin tarkoitetaan —— ainoastaan osaa vähittäismyyntiä varten pakattujen sarjojen sisältämistä tavaroista" ja että näin ollen näitä nimikkeitä on pidettävä näiden tavaroiden osalta yhtä yksityiskohtaisina.

23. Näin ollen on seuraavaksi tarkasteltava 3 säännön b alakohtaa. Tämän säännön mukaan tavarat luokitellaan "sen —— tavaran mukaan, joka antaa tavaroille niiden olennaisen luonteen, jos tällaista perustetta voidaan soveltaa". Koska ei ole välittömästi ilmeistä, mikä yhdistelmän osista antaa sille sen olennaisen luonteen, saattaa esillä olevassa asiassa olla hyödyllistä turvautua harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän selityksiin, [17] joita yhteisöjen tuomioistuimen mukaan voidaan pitää yhteisen tullitariffin pätevinä tulkintakeinoina, siltä osin kuin niiden sisältö on itse nimikkeistön mukainen. [18]

15 — Kursivointi tässä.

16 — Kursivointi tässä.

17 — Kyseessä ovat tulliyhteistyöneuvoston julkaisemien yleissääntöjen selitykset, joita ei pidä sekoittaa komission julkaisemiin Euroopan yhteisöjen yhdistetyn nimikkeistön selityksiin.

18 — Asia C-35/93, Develop Dr Eisbein, tuomio 16.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2655, 21 kohta), ks. myös asia C-105/96, Codiesel, tuomio 17.6.1997 (Kok. 1997, s. I-3465, 17 kohta).

24. Ensimmäinen 3 säännön a alakohdan mukainen luokittelumenettely esitetään selitysten III—V kohdassa. Selitysten 3 säännön b alakohtaa koskevassa VI, VII, VIII ja X kohdassa [19] esitetään olennaisilta osiltaan seuraavaa (lihavointi alkuperäisessä):

"VI Tämä toinen menettely tarkoittaa ainoastaan:

1. seoksia;

2. erilaisista aineista koostuvia tavaroita;

3. eri osista kokoonpantuja tavaroita;

4. vähittäismyyntiä varten sarjoiksi pakattuja tavaroita.

Sitä käytetään vain, jos 3 säännön a alakohtaa ei voida soveltaa.

VII Kaikissa näissä tapauksissa tavarat on luokiteltava niin kuin ne koostuisivat siitä aineesta tai osasta, **joka antaa niille niiden olennaisen luonteen,** jos tällaista perustetta voidaan soveltaa.

VIII Olennaisen luonteen määräävä tekijä vaihtelee tavaralajin mukaan. Sen voi määrätä esim. aineen tai osan laatu, tilavuus, määrä, paino tai arvo tai tavaraan sisältyvän aineen merkitys tavaran käytölle.

— —

X Tätä sääntöä sovellettaessa ilmaisulla 'vähittäismyyntiä varten sarjoiksi pakatut tavarat' on katsottava tarkoitettavan tavaroita, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

a) ne koostuvat vähintään kahdesta erilaisesta, eri nimikkeisiin luokiteltavasta tavarasta. — —

19 — Selitysten IX kohta koskee eri osista kokoonpantuja tavaroita, eikä niinkään vähittäismyyntiä varten pakattuja sarjoja.

b) ne koostuvat tuotteista tai tavaroista, jotka on pakattu yhteen tiettyä tarvetta varten tai erityistä tehtävää varten;

c) ne on pakattu sellaisella tavalla, että ne soveltuvat myytäväksi suoraan kuluttajille ilman uudelleenpakkausta — —".

25. Yhteisöjen tuomioistuin on asiassa Telefunken esittänyt "vähittäismyyntiä varten pakattujen tavaroiden" käsitettä koskevan tulkinnan, jonka mukaan "tavarat liittyvät läheisesti toisiinsa markkinoinnin kannalta, minkä vuoksi niitä ei ainoastaan esitetä yhdessä tullattaviksi, vaan ne toimitetaan yleensä myös yhdessä kaikille kaupan portaille, erityisesti vähittäismyyntiportaalle, kokonaisuutena samassa pakkauksessa kysynnän tyydyttämistä tai erityistä tehtävää varten". [20] Vastaajan ilmoitusta, että kyseessä olevan tavaran molemmat osat oli tuotu maahan samassa pakkauksessa, ei ole kiistetty, ja kansallinen tuomioistuin on todennut, että osat tosiasiallisesti myytiin vähittäiskaupassa yhdistelmänä.

26. Vaikka komissio ei kiistä sitä, että selitysten X kohdan a ja c alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät, se ehdottaa b alakohdan sellaista tulkintaa, joka sulkisi pois 3 säännön b alakohdan soveltamisen esillä olevassa asiassa. Komissio myöntää, että tavaroita pitäisi arvioida kokonaisuutena tiettyjen objektiivisten tekijöiden perusteella, kuten tavaroiden laadun, käytetyn materiaalin ja niiden ulkonäön perusteella, ja että niitä voidaan arvioida kokonaisuutena, ottaen huomioon, että osat sopivat yhteen. Komissio katsoo kuitenkin, että tällaisia vaatteita ostettaessa määräävä tekijä on koko. Kuluttajan on voitava sovittaa ja valita kumpikin osa erikseen, eikä yhtenäisestä ulkonäöstä ole tässä suhteessa mitään hyötyä. Komission mukaan kyseisten tavaroiden esittäminen yhdistelmänä ei tämän vuoksi täytä mitään tarkoin määriteltyä erityistä tarvetta. Komissio toteaa lisäksi, että tavaroiden molemmat osat ovat joka tapauksessa yhtä tärkeät, että niiden olennaista luonnetta ei voida määritellä niiden luonteen, laadun tai käyttötarkoituksen mukaan ja että se ei näin ollen ollut velvollinen ottamaan huomioon 3 säännön b alakohtaa kyseisten tavaroiden luokittelussa.

27. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö osoittaa selvästi, että "oikeusvarmuuden takaamiseksi ja valvonnan helpottamiseksi, tavaroiden luokitteleminen tariffiin on ratkaistava yleisesti tavaroiden *objektiivisten* erityispiirteiden ja ominaisuuksien perusteella, sellaisina kuin ne on määritelty yhteisen tullitariffin nimiketekstissä sekä jaksoista

20 — Asia 163/84, Hauptzollamt Hannover v. Telefunken, tuomio 7.10.1985 (Kok. 1985, s. 3299, 35 kohta).

ja ryhmistä tehdyissä huomautuksissa". [21] Komission esillä olevassa asiassa ehdottama arviointi mahdollisen erityisen kysynnän selvittämiseksi vaikuttaa mielestäni luonteeltaan subjektiiviselta. Komissio pyrkii asettamaan itsensä kuluttajan asemaan ja esittää ilman mitään objektiivista näyttöä tai vakuuttavaa syytä, että kuluttajan valinta näiden tavaroiden osalta perustuu yhteen ainoaan tekijään eli niiden kokoon, ilman että muilla tekijöillä olisi mitään merkitystä.

28. Komission kanta kuluttajien valintaperusteista saattaa olla oikea tai väärä, mutta mielestäni ei ole tarpeen eikä asianmukaista esittää yhteisöjen tuomioistuimelle tätä koskevaa suositusta, vaikka se asiakirja-aineiston perusteella olisi mahdollista. Kantaja on selostanut yksityiskohtaisesti, että tavarat tarjotaan asiakkaille yhdessä pakkauksessa, että yhdistelmissä on asiakkaan valittavana kolme eri rintaliivikokoa kutakin alushousukokoa kohti ja että kuluttaja ei voi yhdistellä keskenään eri yhdistelmiin kuuluvia osia. Lisäksi kantaja on esittänyt jonkin verran näyttöä siitä, että useiden jäsenvaltioiden markkinoilla on kysyntää nyt kyseessä olevan kaltaisille alusvaateyhdistelmille. Kyseessä ei ole rintaliivien ja alushousujen yleinen kysyntä, vaan hintaa, laatua ja ulkonäköä koskevilla erityisillä vähittäismyyntiehdoilla myytäviin täysin yhteensopiviin rintaliiveihin ja alushousuihin kohdistuva erityinen kysyntä. Nämä ovat objektiivisia seikkoja, jotka yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon ja jotka sen mielestäni on myös otettava huomioon, sillä se että kantaja ei tyydytä sellaisten asiakkaiden tarpeita, jotka haluavat sellaisen rintaliivien ja alushousujen kokoyhdistelmän, jota se ei pidä kaupan, ei ole riittävä peruste katsoa, että selitysten X kohdan b alakohdassa tarkoitettua tiettyä tarvetta ei olisi.

29. Osoittaakseen, että tietty tarve perustuu pelkästään vaatekappaleiden parhaaseen mahdolliseen istuvuuteen eikä niiden ulkonäköön, komissio vetoaa myös nimikettä 6212 koskevaan tulliyhteistyöneuvoston selitykseen, jossa todetaan, että "tämä nimike käsittää vaatekappaleet, jotka on suunniteltu tukemaan kehoa". Ensinnäkin selitys ei koske CN-koodia 6108 eikä tavaroita, jotka 3 säännön b alakohdan mukaan "olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen" ja jotka sisältyvät "vähittäismyyntiä varten pakattuihin sarjoihin". Vaikka tämä olisi asian kannalta merkityksellistä, nimikkeen selitys on enintäänkin tulkinnan apuväline, eikä sillä voida kumota sitovan oikeussäännön, kuten harmonoidun järjestelmän yleisten tulkintasääntöjen 3 säännön soveltamista.

30. Tämän vuoksi mielestäni asiassa Telefunken esitettyä markkinointiperustetta voidaan soveltaa tässä asiassa ja kyseessä olevien

21 — Edellä alaviitteessä 18 mainittu asia C-105/96, Codiesel, tuomion 17 kohta (kursivointi tässä); ks. myös asia C-164/95, Eru Portuguesa, tuomio 17.6.1997 (Kok. 1997, s. I-3441, 13 kohta); asia C-405/95, Bioforce, tuomio 15.5.1997 (Kok. 1997, s. I-2581, 12 kohta); yhdistetyt asiat C-274/95, C-275/95 ja C-276/95, Wünsche, tuomio 17.4.1997 (Kok. 1997, s. I-2091, 15 kohta) ja edellä alaviitteessä 8 mainittu asia C-265/89, Vismans Nederland, 14 kohta.

tavaroiden on katsottava olevan 3 säännön b alakohdan mukaisesti sarjoiksi pakattuja.

31. Valitettavasti edellä mainittu päätelmä ei ratkaise tässä tarkasteltavaa asiaa, sillä minusta on vaikea sanoa, kumpi osa antaa yhdistelmälle sen olennaisen luonteen, ryhtymättä epäasianmukaisiin ja subjektiivisiin arvailuihin. Kantaja totesi nimenomaisesti huomautuksissaan kysymyksen vaikeuden, mutta esitti että rintaliivejä olisi pidettävä tavarana, joka antaa yhdistelmälle sen olennaisen luonteen, koska sen valmistus on monivaiheisempi ja edellyttää enemmän työtä ja materiaalia ja koska se painaa enemmän ja maksaa enemmän kuin alushousut. Kansallisen tuomioistuimen kanta on, että yhdistelmän olennaisen luonteen antoivat rintaliivit "— — ottaen huomioon sekä yhdistelmän hinnan että tuotantoprosessin kustannukset".

32. Selitysten VIII kohdassa esitetyistä tavaroiden olennaisen luonteen määräävistä tekijöistä yksinomaan osien laadulla ja hinnalla voi mielestäni olla merkitystä käsiteltävänä olevassa asiassa. Yhteisöjen tuomioistuimelle ei ole esitetty mitään näyttöä siitä, miten osien tilavuuteen tai painoon perustuva ero voisi ratkaista yhdistelmän olennaisen luonteen. Kyseessä olevien tavaroiden osalta rintaliivien arvoksi on määritelty 5,93 Saksan markkaa (DEM) ja alushousujen 4,31 DEM, jolloin yhdistelmän hinnaksi saadaan 10,24 DEM. Tämä osien arvon välinen ero yhdistelmän kokonaisarvoon verrattuna (58 ja 42 prosenttia) ei mielestäni ole riittävän suuri, jotta rintaliivejä voitaisiin pitää selkeästi tekijänä, joka antaa yhdistelmälle sen olennaisen luonteen.

33. Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Sportex [22] antama tuomio tarjoaa käyttökelpoisen perusteen 3 säännön b alakohdan tätä näkökohtaa sovellettaessa. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti kyseisessä asiassa, että tavaroiden olennainen luonne voidaan ratkaista "määrittelemällä, säilyttääkö tuote luonteenomaiset ominaisuutensa, jos jompikumpi sen osista otetaan pois". Erityisesti niiden perustelujen valossa, jotka käsiteltävänä olevan asian kantaja on esittänyt osoittaakseen, että tavaroita on kohdeltava kokonaisuutena eikä erillisinä vaatekappaleina, mielestäni on jokseenkin selvä, että yhdistelmä menettäisi luonteenomaiset ominaisuutensa, jos toinen osista otetaan pois, ja tämä koskee sekä alushousuja että rintaliivejä.

34. Näin ollen minun on katsottava, ettei voida käyttää olennaisen luonteen perustetta, joka nimenomaisesti vahvistetaan 3 säännön b alakohdassa, jota sovelletaan vain "jos tällaista perustetta voidaan soveltaa". Koska tariffiluokittelua ei voida ratkaista 3 säännön a ja b alakohdan perusteella, on perusteena käytettävä 3 säännön c alakohtaa. Tämän säännön mukaan kyseessä olevat tavarat on luokiteltava kyseeseen tulevista nimikkeistä numerojärjestyksessä viimeiseen eli CN-koodiin 6212 10 00.

22 — Asia 253/87, Sportex, tuomio 21.6.1988 (Kok. 1988, s. 351, 8 kohta).

35. Edellä esitetystä seuraa, että luokitellessaan pääasian kohteena olevat tavarat erillisiin CN-koodeihin komissio ei ole noudattanut tavaroiden luokittelua sellaisena kuin se vahvistetaan harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän yleisissä tulkintasäännöissä. Koska asetus on annettu harmonoitua tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmää koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan vastaisesti, komissio on sen antaessaan ylittänyt toimivaltansa ja asetus on siten todettava pätemättömäksi. Johtopäätös olisi sama siinäkin tapauksessa, että yhteisöjen tuomioistuin katsoisi, että rintaliivit antavat yhdistelmälle sen olennaisen luonteen.

III Ratkaisuehdotus

36. Hessisches Finanzgerichtin, Kassel, 7.3.1996 tekemällään päätöksellä esittämiin kysymyksiin on vastattava seuraavasti:

Tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistetyssä nimikkeistössä 28 päivänä heinäkuuta 1994 annettu komission asetus (EY) N:o 1966/94 on pätemätön siltä osin kuin sen liitteessä olevassa 6 kohdassa luokitellaan vähittäismyyntiin pakattuun, rintaliiveistä ja alushousuista koostuvaan yhdistelmään kuuluvat rintaliivit erikseen alanimikkeeseen 6212 10 00 ja alushousut alanimikkeeseen 6108 21 00. Yhteistä tullitariffia, sellaisena kuin se on tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 10 päivänä elokuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2551/93 liitteessä I, on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaiset tavarat on luokiteltava alanimikkeeseen 6212 10 00.